

Vattukuoriaisen valko- ja purkkiansapyydytys

Biotus-tietokortti:
kasvintuhoajat ja tarkkailupydykset (12)

Vattukuoriaisen (*Byturus tomentosus*) toukat ovat vadelmasadon pahin pilaaja. Aikuinen kuoriainen on noin 5 mm:n pituinen, pitkänsoikea kovakuoriainen. Väritään vattukuoriaiset ovat kellertävän rusehtavia ja niitä peittää lyhyt karva. Naaras munii kukkiin ja kehittyviin raakileisiin noin sata yksittäistä munaa. Munista kehittyvät toukat kaivautuvat kukkapohjukseen ja myöhemmin ne vioittavat marjaa.

Marjan kypsyessä toukka siirtyy maahan kotoilemaan. Vattukuoriainen talvehtii täysin kehittyneenä aikuisena kotelon sisällä. Aikuiset kuoriutuvat keväällä maan pintakerrosten lämpötilan noustessa 14 asteeseen ja siksi niiden tarkkailukin täytyy aloittaa ajoissa.

Vattukuoriaisen tarkkailuun ja pienessä mittakaavassa torjuntaankin on käytetty **valkoansoja**. Nyt uutuutena myös **purkkiansa**, yhdistettynä houkutus-hajuun (katso toinen puoli).

Kuvat: Tuomo Tuovinen

Rebell-valkoansat (10 kpl/paketti)

Käyttö: asenna ansat keväällä silmujen puhjettua. Ansat voi asentaa tukilankoihin, rivien suuntaisesti (0,5–1 m korkeuteen).

Käyttö tarkkailussa: ansamenekki on noin 10 ansaa/ha. Nuppujen esiintulon jälkeen voit asentaa ansat kasvuston yläosiin (ansojen houkutus-teho katoaa kukinnan alettua).

Käyttö torjunnassa: torjunnassa ansoja voi asettaa 20 metrin välein. Jos lähistöllä on villivattuja, valkoansojen käyttö torjuntakeinona on kyseenalaista. Ansamenekki on noin 50 ansaa/0,5 ha.

Biotus Oy, Tiilenlyöjankatu 5, 30100 Forssa
puhelin 03 438 3195, 040 570 3536
info@biotus.fi, www.biotus.fi

biotus

Vattukuoriaisen valko- ja purkkiansapyydystys

Biotus-tietokortti:
kasvintuhoajat ja tarkkailupydykset (12)

Kuva: Tuomo Tuovinen

Nappaa vattukuoriainen purkkiansaan

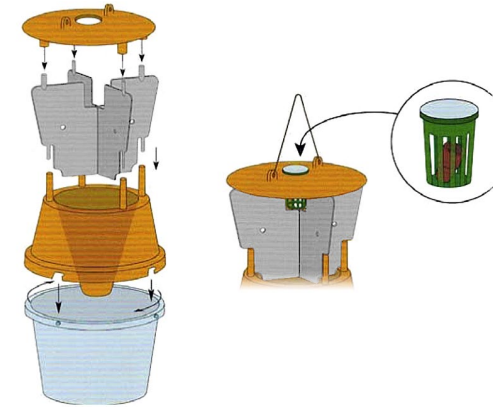
Purkkiansojen käyttöohje: purkkiansaan asetettu houkutusaine houkuttelee vattukuoriaisia tehokkaammin kuin pelkkä valkoinen liima-ansa. Ansan kokoaminen on helppoa, houkutusaine sijoitetaan ansan kattoon (ks. asennuskuva). Purkkiansan pohjalle laitetaan 5 cm saippuavettä (2–3 % nestesaippuaa). Lennettyään päin ansan valkoisia siivekkeitä houkuttelevan kemikaalin ohjaamana, vattukuoriainen tipahtaa ansan säiliöön ja hukkuu.

Ansojen sijoittelu: jos pellolla on alueita, joissa edellisenä vuonna oli tavallista runsaammin vattukuoriaisen vioituksia, kannattaa ansa sijoittaa sinne. Jos lähitöllä on villivattuja, voi ansan houkutusvaikeus ulottua niilläkin esiintyviin kuoriaisiin. Siksi

pelkästään ansan saaliin perusteella ei pidä tehdä torjuntakäsittelyä. Kausihuoneissa ansa asennetaan ilmapirtausten mukaan niin että tuoksu kattaa mahdollisimman laajasti koko huoneen (loivassa rinteessä ilmapirtaus kulkee rinteän yläosaan päin, pyydys sijoitetaan alaosaan). Jos huoneessa ei havaittu lainkaan vattukuoriaisia tai vioituksia edellisenä vuonna, siellä ei ole talvehtivia kuoriaisia. Tällöin mahdollinen saalis tulee huoneen ulkopuolelta.

Ansat asennetaan kasvustoon lehtien puhjettua tai viimeistään nappujen tultua esiin, noin kuukausi ennen kukintaa. Aikaisin asennettuna saadaan pyydyksiin parhaiten houkuteltua pellolla aikuistuvia kuoriaisia. Edullisin asennuskorkeus vaihtelee, aivan aluksi matalampi asennus (0,5–1 m) on tehokkaampi, myöhemmin nappujen tultua näkyviin ansa tulee nostaa kasvuston yläosaan. Purkkiansaa varten voi pystyttää matalamman ja korkeamman paaluun ja kiinnittää paaluun muoviruukku, johon purkkiansan voi istuttaa (kuva). Ansa peittävä kasvillisuus kannattaa poistaa niin että ansan valkoiset siivekkeet ovat mahdollisimman hyvin näkyvissä. Tarkkailutarcoitukseen ansoja tarvitaan 1–2 hehtaarille.

Kun pyydykseen tulee kuoriaisia, kannattaa nappujen tultua esiin tarkkailla kasvustoa: näkyykö kuoriaisia tai niiden syöntijälkiä nupuissa? Silmävaraisen tarkkailun lisäksi kannattaa ottaa karistusnäytteitä

Kuva: Pherobank BV, The Netherlands

torjunnan tarpeen tarkemmaksi määrittämiseksi. Vateihin saattaa tulla saaliiksi myös vattukärsäkkäitä.

Varhaisella torjunnalla pystytään estämään vioitusten syntyminen. Ansatarkkailua voidaan jatkaa aina sadon alkuun saakka. Ansoilla voi olla myös torjuntavaikutus, mutta tarvittavasta ansamäärästä ei ole vielä tutkimustuloksia.

Biotus Oy, Tiilenlyöjänkatu 5, 30100 Forssa
puhelin 03 438 3195, 040 570 3536
info@biotus.fi, www.biotus.fi

biotus